W projekcie współpracą „Magiczny, regionalny koszyk atrakcji", o akronimie MARKA, zaproszamy do podróży po niepowtarzalnych i nietuzinkowych atrakcjach Stowarzyszenia „Partnerstwo Północnej Jury" i Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania „Żywiecki Raj". Każdy znajdzie tu coś dla siebie wyjątkowego i niepowtarzalnego. Amatorzy sportu i turystyki odkryją mogłę ostańców skalnych i górzystych wzniesień, malowniczych jezior i rzek wpisanych w niepowtarzalne bogactwo świata przyrodniczego, liczne zabytki, ścieżki i trasy pieso-rowerowe. Najbardziej wymagający smakoście wzniosą się na wyżyny smaków kulinarnych kosztując niebanalnych potraw. Do swojego wysublimowanego i delikatnego świata artystycznego otworzą specjalnie drzwi Jurajscy i beskidzcy artyści, uchylając rąbka tajemnicy. Gościnni mieszkańcy podzielą się najstarszymi legendami, tradycjami i obrzędami, których nie sposób będzie nie odkryć uczestnicząc w charakterystycznych lokalnych wydarzeniach i imprezach cyklicznych. Czym jeszcze zaskoczymy? Tym czego nie sposób ujęć zwykłym prostym słowem czy zdaniem...

Więcej inspirujących informacji o projekcie MARKA znajdziesz na stronie www.koszykatrakcji.pl

Uwaga!

Niniejsza mapa oraz opisy zawartych na niej tras służą jedynie do poglądowego zaposztania się z zaplanowaniem własnej aktywności ruchowej. Korzystanie z mapy nie zmienia faktu, że każdy użytkownik bierze własną odpowiedzialność za podejmowane działania, wybór trasy, tempo i intensywność jej pokonywania, w szczególności dotyczą to biegania poza wyznaczonymi szlakami oraz biorąc pod uwagę wszelkie uwarunkowania związane ze stanem swojego zdrowia oraz warunkami pogodowymi.

Jeżeli masz wątpliwości dotyczące opisów pętli w odniesieniu do swojego poziomu przygotowania i chcesz mieć pewność jak przebiec daną pętlę bezpiecznie lub jeśli chciał(a)byś, żebyśmy zorganizowali dla Ciebie i Twoich znajomych szkolenie biegowe w lokalizacji zawartej na niniejszej mapie - skontaktuj się z nami:

FUNDACJA WOODRON
Koszarawa 487, 34-332 Koszarawa
+48 602 204 307 - trener biegowy, szkolenia
+48 735 247 179 - trener personalny, baza
www.WOODRUN.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane przez Stowarzyszenie "Partnerstwo Północnej Jury" powielanie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione.

PARTNERSTWO PÓŁNOCNEJ JURY

JURA TRAILS

MAPA TRAS BIEGOWO-TREKKINGOWO-SPACEROWYCH PARTNERSTWA PÓŁNOCNEJ JURY

Mstów
Przyrów
Olsztyn
Janów
Lelów
Poraj
Żarki
Niegowa
Koziegłowy

STOWARZYSZENIE
"PARTNERSTWO PÓŁNOCNEJ JURY"
ul. Szkolna 2, 42-253 Janów
tel. 34 327 89 43
e-mail: biuro@jura-ppj.pl
www.jura-ppj.pl
www.koszykatrakcji.pl

Egzemplarz bezpłatny
Wydanie I - 2025

PARTNERSTWO PÓŁNOCNEJ JURY
ŻYWIECKI RAJ

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie". Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez: Stowarzyszenie „Partnerstwo Północnej Jury"; Stowarzyszenie – Lokalna Grupa Działania „Żywiecki Raj", współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER" PROW 2014-2020.

TRASA 1 GMINA JANÓW
JANOWSKA OSEMKA Z ATRAKCJAMI

CEL TRENINGU BIEGOWEGO: Wytrzymałość ogólna, budowana w trakcie leśnego kross, z kilkoma krótkimi, lecz stromymi podbiegami i zbiegami. Dodatkowo wzmacnianie siły biegowej (podbiegi i zbiegi) oraz koniec pętli. Trasa szczególnie rekomendowana biegaczom w początkowej fazie przygotowań do startów na dystansach od 10 km do maratonu.

- **Trudność treningu:** 5/10
- **Całkowita długość:** 7,9 km
- **Suma przewyższeń:** 154 m
- **Szacunkowe czasy przebycia trasy:** 1h 20 min przez biegacza amatora w spokojnym tempie, 2h 00 min przez przeciętnego piechura.
- **Ogólna charakterystyka:** pętla o zróżnicowanym profilu, o średniej długości i średniej trudności, prowadząca w większości po terenach leśnych, w otoczeniu Rezerwatu Parkowe. Ocena trudności trasy dla piechura: 5/10
- **Atrakcja turystyczna:** Rezerwat Parkowe.

0,0 km / 296 m n.p.m. - Początek pętli znajduje się przy wjeździe z drogi krajowej 793 w drogę gruntową odchodzącą w lewo (dojeżdżając do Przyrowa), oznaczoną żółtym szlakiem rowerowym, ok. 3 km przed centrum Przyrowa, ok. 400 m przed przecznicą prowadzącą do wsi Wiercica. Bieg zacznij ww. drogą, oddalając się od drogi krajowej. Pierwsze 1600 m pokonaj spokojnym truchtem. Po prawej stronie miniesz Grotę Niedźwiedzią - warto, żebyś na chwilę do niej zajrzał. Pierwsze minuty biegu pokonaj spokojnie, stopniowo rozgrzewaj organizm.

0,4 km / 296 m n.p.m. - Żółty szlak rozdziela się od czerwonego, prowadź w prawo. Ty podążasz żółtym, do którego na odcinku najbliższych 400 m dołączył też szlak zielony.

1,3 km / 316 m n.p.m. - Żółty szlak skręca w prawo skos, Ty biegniesz prosto, opuszczasz ten szlak jednak tylko na kilkaset metrów.

1,6 km / 320 m n.p.m. - Skręcasz w ścieżkę w prawo i po 200 metrach ponownie znajdziesz się na żółtym szlaku.

2,1 km / 320 m n.p.m. - Rozpoczynasz pierwszą na dzisiejszej trasie zauważalną podbiegę, przed Tobą półkilometrowy odcinek o średnim nachyleniu 6%. Pracuj mocno rękami, skroć nieco kroki.

2,5 km / 344 m n.p.m. - Osiągasz szczyt wzniesienia. Przed Tobą 800-metrowy zbieg o średnim nachyleniu 6%. Skanuj wzrokiem teren, przewiduj z wyprzedzeniem linię zbiegu.

3,3 km / 295 m n.p.m. - Opuszczasz żółty szlak, skręcając pod kątem ok. 30 stopni w drogę gruntową w prawo.

4,1 km / 303 m n.p.m. - Skręcasz w prawo w wyraźną ścieżkę, a następnie po ok. 70 m pod kątem prostym w lewo, w kolejną ścieżkę.

4,6 km / 310 m n.p.m. - Przekraczasz drogę Tadeusza Kościuszki prowadzącą do leśniczówki Dąbrowa, nie skręcasz w nią. Po ok. 400 metrach Twoja ścieżka zacznie naturalnie skręcać w prawo.

6,0 km / 333 m n.p.m. - Dobiegasz do dużej przecznicy, skręcasz w nią w lewo.

6,4 km / 325 m n.p.m. - Skrzyżowanie z czerwonym i zielonym szlakiem. Po lewej stronie, w odległości ok. 100 m od Twojej ścieżki widzisz sporą formację skalną Samotna Grań. Skręcasz w czerwony i zielony szlak w prawo, teraz pokaż na co Cię stać! Od razu, po ok. 100 m napotykasz krótki (300-metrowy), ale dość stromy (9%) podbieg. Zaangażuj do pracy obręcz barkową, wyprowadzaj mocno kolano wprzód, skróć krok.

6,8 km / 367 m n.p.m. - Czerwony szlak oddziela się od zielonego i skręca w lewo. Ty podążasz dalej czerwonym szlakiem. Po prawej stronie znajduje się piękny Rezerwat Parkowe.

Rezerwat Parkowe (fotos: Marcin Skabka)

7,0 km / 360 m n.p.m. - Od tego miejsca czeka Cię już tylko zbieg aż do końca pętli, na najbliższych 700 metrach z nachyleniem 9%. Jestes już zmęczony, zachowaj koncentrację!

7,7 km / 300 m n.p.m. - Czerwony szlak biegnie dalej prosto, Ty oddalasz się od niego delikatnie w lewo, biegnąc w kierunku stawu, za nim skręcasz w lewo i po 100 metrach dobiegasz do punktu końcowego i jednocześnie początkowego dzisiejszej pętli.

7,9 km / 296 m n.p.m. - Koniec pętli.

TRASA 2 GMINA PRZYRÓW
PRZYROWSKIE LEŚNE TEMPÓWKI

CEL TRENINGU BIEGOWEGO: Wytrzymałość tempowa (odcinki interwałowe) dla biegaczy co najmniej średnio zaawansowanych oraz technika (rytmy) w terenie naturalnym, na równych drogach leśnych dla biegaczy początkujących. Niemal zupełnie płaska trasa, zalecana w fazie przejściowej z budowania bazy ogólnej do pracy nad podwyższaniem pułapu tlenowego. Przeznaczona dla biegaczy na każdym poziomie zaawansowania (biegacze początkujący mogą wykorzystać tę pętlę do biegu spokojnego z wkomponowanymi rytmami, służącymi poprawie techniki biegu). Trudność treningu: 8/10 (przy założeniu dobrania odpowiedniej kombinacji parametrów: długość i tempo odcinków - czas i intensywność przerw - liczba powtórzeń).

- **Całkowita długość:** 9,8 km
- **Suma przewyższeń:** 2 m
- **Szacunkowe czasy przebycia trasy:** 1h 15 min przez biegacza amatora w spokojnym tempie, 2h 00 min przez przeciętnego piechura.
- **Ogólna charakterystyka:** Pętla o zróżnicowanym profilu, o średniej długości i średniej trudności, prowadząca w większości po terenach leśnych. Ocena trudności trasy dla piechura: 3/10
- **Atrakcja turystyczna:** Park Krajobrazowy Stawki z Rezerwatem Wielki Las.

Brama Twierdowskiego na terenie Rezerwatu Parkowe (fotos: Marcin Skabka)

REZERWAT PARKOWE

Rezerwat istnieje od 1957 roku, jest zlokalizowany na terenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i wchodzi w skład obszaru Natura 2000 PLH240020 Ostoja Złotopotocka. „Parkowe" jest rezerwatem leśno-krajobrazowym, położonym na południe od Złotego Potoku, w Gminie Janów. Na obszarze chronionym, o powierzchni ponad 155 ha, znalazła się najbardziej malownicza część doliny Wiercicy, z formami skalnymi, źródłami, potokiem oraz założonymi stawami. Niemal całość powierzchni rezerwatu jest zalesiona. Na terenie tym zobaczymy także kilka zabytków. Przebiega tędy kilka szlaków turystycznych, m.in. Szlak Orlich Gniazd. Rezerwat obejmuje źródliskowy odcinek rzeki Wiercicy wraz z otaczającymi wzgórzami, na których wznoszą się malownicze wapienne ostańce skalne. Do najciekawszych form skalnych należą Diabelskie Mosty i Brama Twardowskiego. Na terenie rezerwatu spotyka się także obiekty jaskiniowe, z których na szczególną uwagę zasługuje Jaskinia Niedźwiedzia. W jej namulisku odnaleziono m.in. kości niedźwiedzia jaskiniowego, mamuta, lwa jaskiniowego i hieny. Urozmaicona rzeźba terenu, niejednolity mikroklimat i stosunki glebowe oraz bogata przeszłość historyczna są przyczyną różnorodności zbiorowisk roślinnych jakie spotykamy w Rezerwacie Parkowe. Dominującym elementem szaty roślinnej są zbiorowiska leśne. Wśród nich przeważają bory sosnowe. Na dobrze nasłonecznionych, wyleśnionych wzgórzach wapiennych występują bogate florystycznie naskalne murawy kseroterminiczne i murawy piaskowe. Obszar rezerwatu zamieszkuje najbardziej różnorodna fauna Polski niżowej. Wśród bezkręgowców na uwagę zasługują liczne owady zasiedlające murawy kseroterminiczne oraz fauna jaskiniowa. Wśród gatunków wymienić możemy blonkówkę szczerklinę i piaskową, kilka gatunków trzmieli, szarańczaki, motyle, chrząszcze oraz pająki. Najcenniejszymi elementami są tu endemiczne troglobiontyczne chrząszcze jaskiniowe Choleva lederiana i Catops tristis infernus. Występują także relikty epoki lodowcowej - kieł zdrojowy i wyprawek alpejski. Spośród płazów warto wymienić: traszkę grzebieniastą, grzebiuszkę ziemną, kumaka nizinnego, ropuchę zieloną, ropuchę paskówkę. Liczne występują tu pliszki, sójki oraz sroki. Ponadto występują tu dzięcioł czarny, dzięcioł zielonosiwy i dzięcioł średni, zimorodek, dudek, bocian czarny, czapla siwa, błotniak stawowy, myszołów, a z sów: płomyśkówka i puchacz. Spośród zwierząt na szczególną uwagę zasługują nietoperze reprezentowane przez kilkanaście gatunków, z which nid rzadki podkowiec mały, nocek orzęsiony i nocek Nattera. Ssaki te znajdują znakomite ostoje w licznych na terenie rezerwatu jaskiniach, schroniskach skalnych i starych wyrobiskach. W lasach występują wiewiórki, popielice i tchórze oraz borsuki. Pospolite są tu takie gatunki jak: kret, jeż, sarna, dzik, lis i zając.

Rezerwat Parkowe (fotos: Marcin Skabka)

TRASA 3 GMINA LELÓW
LELOWSKA SIŁA TERENOWA

CEL TRENINGU BIEGOWEGO: Pętla idealna w pierwszej fazie przygotowań, podczas zimowej pracy nad bazą ogólną i siłą, nie tylko biegową, ale też mięśni korpusu, dzięki wykorzystaniu znajdujących się przy pętli siłowników. Trasa dla biegaczy na każdym poziomie zaawansowania. Podłoże trasy nadaje się dobrze do uzupełnienia modułów biegowych o serie skipów. Trudność treningu: 4/10

- **Całkowita długość:** 5,0 km
- **Suma przewyższeń:** 25 m
- **Szacunkowe czasy przebycia trasy:** 45 min przez biegacza amatora w spokojnym tempie, 60 min przez przeciętnego piechura.
- **Ogólna charakterystyka:** Pętla płaska i krótka, w sporej części prowadząca po mlekich drogach leśnych, wzbogacona o dodatkowe przyrządy do wykonywania rozgrzewki i treningu wzmacniającego mięśnie górnej części ciała. Ocena trudności trasy dla piechura: 2/10
- **Atrakcja turystyczna:** Rynek w Lelowie

Przed rozpoczęciem dzisiejszego treningu, koniecznie odwiedź rynek w Lelowie.

RYNEK W LELOWIE

Lelów to miejsce przesiąknięte nie tylko bogatą przeszłością, ale i wielokulturowością. Do dziś zachował średniowieczny układ urbanistyczny. Pierwsze wzmianki o osadzie sięgają 1193 roku. Za czasów panowania króla Kazimierza Wielkiego został wzniesiony zamek obronny, a miasto zostało otoczone murami. Prawa miejskie Lelów uzyskał ok. 1341 roku. Centralnym punktem Lelowa jest rynek lelowski, który należy do najciekawszych pod względem urbanistycznym - z każdego jego rogu odchodzą po dwie ulice. Rynek w Lelowie, na planie zbliżonym do kwadratu, pełnił przez wieki rolę miejsca targowiska z nawierzchnią gruntową. Stan ten zmienił się w latach 70. XX wieku, kiedy to targowisko zostało przeniesione, a rynek uzyskał twardą nawierzchnię. Wprowadzono też wtedy zieleń wysoką i elementy małej architektury. Plac ma regularny układ z ulicami wychodzącymi z narożników. Poza drobnymi uzupełnieniami we wschodniej pierzei (po 1945) architektura powojenna nie była tu wprowadzana. Po 1989 wybudowano kilka plomb, wpisujących się skalą i formą w dawną zabudowę. Wmurowano też wówczas tablicę pamiątkową 800-lecia Lelowa (połnocna pierzeja), a potem postawiono jeszcze drewnianą rzeźbę Kazimierza Wielkiego. Po 2000 rynek częściowo zmodernizowano, budując ścieżki z kostki betonowej zbiegające się radialnie wokół centralnego okrągłego placyku z głazem piaskowcowym.

Rynek w Lelowie (fotos: Marcin Skabka)

0,0 km / 260 m n.p.m. - Początek pętli znajduje się na parkingu przy ulicy Żwirkowskiego, w odległości ok. 500 m od skrzyżowania z ulicą Konieciopolską, czyli DK 794. Tuż przy punkcie początkowym pętli znajduje się siłownia terenowa, którą warto zbędy wykorzystał przed biegiem do przepowiadzenia rozgrzewki. Bieg rozpoczynasz w kierunku zachodnim, drogą gruntową równoległą do ulicy Żwirkowskiego.

0,1 km / 263 m n.p.m. - Na rozwidleniu biegniesz prosto (nie skręcaj w odchodzącą w lewo skos drogę). Nie skręcaj też w kolejne przecznice odchodzące w lewo.

1,0 km / 266 m n.p.m. - Na kolejnym skrzyżowaniu skręcasz w prawo. Przedtem jednak, przy skrzyżowaniu, po lewej stronie zobaczysz kolejny element siłowni terenowej - poręcze.

Wykorzystaj ją na dogrzanie się, wykonaj około 10 pompek szwedzkich, angażując do pracy m.in. mięśnie: trójgłowy ramienia, naramienny tyłu i przedni, czworoboczny, klatki piersiowej. Zaletami pływania przed zimą z treningu na pętlach treningowych są m.in.: wzmocnienie barków i ramion, i zwiększenie mobilności w stawach.

1,5 km / 271 m n.p.m. - Skręcasz w lewo i począwszy od tego miejsca, przez kolejne 50 m wykonuj 4 serie skipów A, przedzielone odcinkami 50 m truchtu. Pracuj nad siłą biegową - to klucz w rozwoju cech motorycznych u każdego biegacza.

1,8 km / 268 m n.p.m. - Wbiegasz w leśną leśną przecinkę w lewo, aby dotrzeć do położonej w środku lasu pasieki.

2,2 km / 267 m n.p.m. - Jesteś przy pasiece. Wykonaj leśne zagranie treningu uzupełniającego - 50 przysiadów. Następnie, wznów bieg po tej samej ścieżce, którą przybiegłeś, ale w powrotnej stronę.

2,5 km / 267 m n.p.m. - Skręć w prawo. Biegnij w strefie komfortu, oszczędzaj energię na kolejne ćwiczenia siłowe, które Cię czekają.

2,9 km / 265 m n.p.m. - Zmień kierunek biegu - najpierw w lewo, a następnie, po kolejnych 50 m - w prawo.

3,6 km / 265 m n.p.m. - Kierunj się w prawo i po kolejnych 100 m w lewo.

3,9 km / 264 m n.p.m. - Skręć łagodnie w lewo.

4,2 km / 265 m n.p.m. - Kierui się łagodnie w prawo - wracasz na drogę, którą rozpocząłeś bieg na dzisiejszej pętli.

4,4 km / 260 m n.p.m. - Dobiegasz do punktu startu dzisiejszej pętli, lecz to wcale nie koniec Twojej trasy. Skręć w prawo - rozpoczynasz tym samym wykonanie 600-metrowej finalnej mini-pętli, z czego jej pierwsze 300 metrów to 5-odcinkowy rytmem przeplatane 50-metrowymi skipami A, zaś drugie 300 metrów to schłodzenie, czyli truchtem, z przejściem w końcówce do szybkiego marszu.

5,0 km / 260 m n.p.m. - To już finał Twoich dzisiejszych zmagań biegowo-siłowych. Jestes ponownie w punkcie początkowym i tym razem takie kończowym.

TRASA 4 GMINA OLSZTYN
OLSZTYŃSKIE GÓRSKIE BIEGANIE

CEL TRENINGU BIEGOWEGO: Dość trudna, niemal spiralna pętla, z kilkoma długimi podbiegami i zbiegami. Przeznaczona dla co najmniej średnio zaawansowanych biegaczy. Schody przy skałach na początku - zalecane do kształtowania siły eksplozywnej. Pętla szczególnie rekomendowana dla biegaczy przygotowujących się do biegów górskich oraz do ulicznych biegów maratońskich i półmaratońskich.

- **Trudność treningu:** 7/10
- **Całkowita długość:** 9,9 km
- **Suma przewyższeń:** 351 m
- **Szacunkowe czasy przebycia trasy:** 1h 40 min przez biegacza amatora w spokojnym tempie, 2h 30 min przez przeciętnego piechura.
- **Ogólna charakterystyka:** Piękna krajobrazowo, leśna pętla prowadząca po Sokolich Górach i wzdłuż wspiennego Jaskiniowego Potoku, zwana Doliną Białko. Ponad 200 metrów sumy przewyższeń na 10 kilometrach sprawiają, że ocena trudności trasy dla piechura to a/ 7/10
- **Atrakcja turystyczna:** Sokole Góry.

0,0 km / 299 m n.p.m. - Początek pętli znajduje się na parkingu przy drodze wylotowej z Olsztyna na południe. Po drugiej stronie tej drogi dochodzi do niej przecznica - ul. Świętej Puszczy. Bieg rozpoczynasz zielonym i czarnym szlakiem, których pierwsze oznaczenia dostrzeżesz dopiero po około 200 metrach. Z początku kierui się prostopadle do szosy, nieznacznie pod górę. Ten odcinek pokonaj spokojnie, truchtem, stopniowo rozgrzewaj organizm.

0,3 km / 319 m n.p.m. - Szlak skręca naturalnie w prawo skos, w stronę wyłaniających się z oddali skał, położonych na stoku Góry Białko.

0,5 km / 341 m n.p.m. - Bardzo spokojnie, z pełną kontrolą oddechu, pokonaj po schodach ok. 100 m podbiegu, po lewej stronie nieco z przodu znajduje skała Sfinks - jedna z najbardziej okazałych w całej grupie skał Gór Białko.

0,6 km / 310 m n.p.m. - Po ostrożnym zejściu z Białka, wbiegasz do lasu. W tym momencie przejdź z truchtu w bieg spokojny, zwiększ zakres ruchów. Biegnij cały czas prosto zielonym i czarnym szlakiem.

0,8 km / 293 m n.p.m. - Z prawej strony dołącza żółty szlak i łączy się ze szlakiem zielonym i czarnym, po kilkuset metrach.

1,1 km / 301 m n.p.m. - Skręć w lewo wraz z zielonym i czarnym szlakiem. Po kolejnych 300 metrach, po prawej stronie znajduje się Rezerwat Sokole Góry. Obecny 1200-metrowy odcinek pokonaj wciąż w strefie komfortu, biegiem spokojnym, wplatając jednak co 200 metrów kilkudziesięciometrowe odcinki rytmowe, na pełnym zakresie ruchu. To dodatkowa rozgrzewka dla biegaczy przed wyzwaniem, przed którym za chwilę staniesz.

2,3 km / 306 m n.p.m. - Kierui się w prawo w czerwony szlak. Wbiegasz do rezerwatu i teraz czeka Cię 400-metrowy podbieg ze średnim nachyleniem niemal 17%. To Twoje najtrudniejsze dzisiejsze zadanie, aktywnie pracuj obręczą barkową, skróć nieco krok. Kontroluj cały czas oddech - nie pozwól, aby intensywność wysiłku spowodowała zadyszkę. Przed Tobą jeszcze sporo lesnych kilometrów dzisiejszej trasy.

2,7 km / 373 m n.p.m. - Osiągasz najwyższy punkt podbiegu. Znajdujesz się pomiędzy dwoma czterystumetrowymi jurajskimi - Puchaczem (402 m n.p.m.) po lewej stronie i Pustelnią (400 m n.p.m.) po prawej. Teraz łagodnie, przez 1200 m zbiegasz cały czas czerwonym szlakiem, średnie nachylenie zbiegu wynosi na tym odcinku ok. 4%. Pod koniec tego odcinka opuszczasz rezerwat.

3,9 km / 326 m n.p.m. - Skręć w prawo w żółty i czarny szlak. Kolejne 1200 m to dość płaski, leśny odcinek. Pokonaj go pracując nad prawidłową techniką biegu, pilnuj ładowania na śródstopiu i odbiciu po przetoczeniu na palce. Kolejne odprowadzaj mocno w tył, ramię do przedramienia niech tworzy przez cały czas kąt prosty.

5,1 km / 326 m n.p.m. - Kierui się w prawo, w szlak żółty i czarny. Chwilę przed skrętem, z prawej strony dołączył szlak zielony. Biegniesz teraz wraz z trzema szlakami. Szlak zielony odchodzi w tym miejscu w lewo.

5,7 km / 337 m n.p.m. - Żółty szlak skręca w prawo, a po kolejnych 100 metrach w lewo skos, podążaj nim. Biegniesz teraz ponad 2 km po dzosyć płaskim terenie leśnym. Jeśli jesteś co najmniej średnio zaawansowanym biegaczem, pierwsze 1500 m pokonaj intensywnością przewyższającą nieco górną granicę komfortu. Będzie to znakomity trening wytrzymałości tempowej wykonywanej na zmęczeniu, jako przygotowanie np. do startów w biegach górskich. Przejdź do truchtu na ostatnie kilkaset metrów tego odcinka, jeśli jesteś początkujący, utrzymaj przez cały odcinek bieg spokojnym. Pod koniec odcinka, po Twojej prawej stronie będziesz znów miał Rezerwat Sokole Góry, z całą grupą ciekawych obiektów: skałą Taksówka, Jaskinią Studnisko i Studnią w Amfiteatrze. Po regeneracji po dzisiejszym wysiłku, rozważ powrót w te miejsce i zwiedzenie ich.

SOKOLE GÓRY

Rezerwat przyrody Sokole Góry, w Gminie Olsztyn, to znane amatorom jurajskich wędrówek skupisko wzniesień, leżące między z unikalnymi wapiennymi skałkami oraz licznymi osobliwościami przyrodniczymi, stanowią jeden z największych rezerwatów na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Rezerwat przyrody, obejmujący to interesujące skupisko jurajskich wzniesień, utworzony został w 1953 roku i zajmuje powierzchnię 216 ha. Ze względu na wielkość obszaru jest to drugi rezerwat Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (najszerszy jest Dolina Racławki). Wyróżniające go w krajobrazie wzniesienia osiągają ok. 400 m n.p.m. Główne z owych wzniesień to Góra Sokola, Góra Setki, Pustelnica oraz Puchacz. Góry Sokole kryją w sobie kilkadziesiąt jaskiń, wśród których najsłynniejszym is Jaskinia Sw. Maurycego, Koralowa, Pod Sokolą Górą, Studnisko, Olsztyńska i Wszystkich Świętych. Szatę roślinną Sokolich Gór stanowi rozległy w wszystkich partiach bór sosnowy, zaś wyżej naturalne dla tego terenu lasy bukowe, w których rosną także jodły, lipy, dęby, graby oraz wiekowe niekiedy okazy modrzewia. Z interesujących roślin występują tu takie m.in. storczyki. Na skałach zobaczymy roślinność ciepłolubną. Wśród zwierząt na obszarze rezerwatu powszechne są nietoperze, znajdujące dogodne schronienie w licznych jaskiniach, a także sarny, dziki, lisy, kuny leśne oraz przedstawiciele ptactwa: lelek kozodój, jastrząb gołębiarz, czy myszołów. Przez ten popularny turystycznie obszar przebiega kilka tras znakowanych, wśród nich czerwony Szlak Orlich Gniazd, żółty Szlak Olsztyński i zielony szlak dróżki Sw. Izidego.

Góra Białko w Olsztynie w Tle Rezerwat Sokole Góry (fotos: Marcin Skabka)

8,0 km / 305 m n.p.m. - W oddali widzisz już szosę, przy której nieco dalej na północ rozpoczęłaś dzisiejszy trening. Żółty szlak skręca w prawo, Ty jednak biegniesz dalej prosto, w kierunku szosy. Nie dobiegasz jednak do niej lecz ok. 20 m przed nią skręcasz w prawo, pod kątem ok. 45 stopni w leśną przecinkę. Od tego miejsca, kolejne 1000 metrów pokonaj w strefie komfortu, biegiem spokojnym.

8,2 km / 294 m n.p.m. - Ponownie skierui się w prawo skos pod kątem ok. 45 stopni, wbiegasz na szeroką leśną drogę. Jest to ścieżka dydaktyczna, oznaczona białym kwadratem z zakośnym jasno zielonym paskiem.

8,5 km / 298 m n.p.m. - Skręcasz w lewo w kolejną szeroką leśną przecznicę.

8,8 km / 296 m.p.m. - Dobiegasz do skrzyżowania z żółtym szlakiem i biegniesz następnie w prawo tym szlakiem. Na wprost biegnie dalej szlak rowerowy, również żółty, łatwo się tu pomylić, zachowaj czujność!

9,0 km / 293 m n.p.m. - Dobiegasz do skrzyżowania z zielonym i czarnym szlakiem i skręcasz w niego w lewo. Żółty w tym miejscu skręca w prawo. Od tego miejsca, powracasz na miejsce startu dokładnie tą samą drogą, którą biegłeś na początku.

9,3 km / 310 m n.p.m. - Wybiegasz z lasu i ponownie rozpoczynasz podbieg na Białko. Pokonaj go spokojnie, zmęczenie nie może zmniejszyć Twojej koncentracji.

9,4 km / 341 m n.p.m. - Jesteś na Górze Białko. Przed Tobą zbieg po schodach - zachowaj najwyższą ostrożność, schody mogą być śliskie, a Ty pewnie odczuwasz już trudy dzisiejszego treningu.

9,9 km / 299 m n.p.m. - Docierasz do punktu końcowego i zarazem początkowego dzisiejszej pętli.

TRASA 5 GMINA MSTÓW
KROS WŚRÓD MSTOWSKICH SADÓW

CEL TRENINGU BIEGOWEGO: Krótka, choć pofałdowana pętla rekomendowana biegaczom początkującymi do kształtowania proprioceptji poprzez bieg w terenie na nierównym podłożu drogami polnymi. Biegacze z większym doświadczeniem mogą wykorzystać tę pętlę do pracy w kierunku poprawy, polnym terenie na stałej intensywności ponad strefą komfortu, zwiększając dzięki temu wytrzymałość siłową.

- **Trudność treningu:** 3/10
- **Całkowita długość:** 5,0 km
- **Suma przewyższeń:** 81 m
- **Szacunkowe czasy przebycia trasy:** 45 min przez biegacza amatora w spokojnym tempie, 60 min przez przeciętnego piechura.
- **Ogólna charakterystyka:** Prosta, spacerowa trasa wiodąca polnymi drogami, między innymi wśród sadów i starych zabytkowych stodół.
- **Atrakcja turystyczna:** Zabytkowe stodoły w Mstowie.
- **Ocena trudności trasy dla piechura:** 3/10".

0,0 km / 247 m n.p.m. - Bieg rozpoczynasz na ulicy Partyzantów, ok. 30 m przed skrzyżowaniem z ul. Kopernika, w którą skręcasz w prawo. Początkowe 500 metrów prowadzi po asfalcie, jest to jednak miejsce z bardzo niewielkim ruchem samochodowym. Pokonaj ten odcinek truchtem. Droga biegnie po lekkim łuku w lewo.

0,5 km / 257 m n.p.m. - Wbiegasz na drogę gruntową, z nierównym podłożem, po chwili przybiera ona charakter polny. Znajdujesz się w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd, są nimi objęte miasto Mstów oraz teren położone na południe od niego. Ciesz oczy widokiem mstowskich pól, a nozdrza zapachem sadów i krzewów głogu, które niedługo będą Ci towarzyszyć. Przypsiesz. Przed Tobą niemal 5 kilometrowy kros, pokonaj go aktywnie. Wyjdź ze swojej strefy komfortu, zwiększ intensywność, właśnie w ten sposób wzmocnisz swoją wytrzymałość siłową.

2,0 km / 249 m n.p.m. - Skręcasz w poprzeczną polną drogę w lewo, ok. 50 m za miejscem, skąd w prawo odchodzi ulica Słoneczna. Najbliższe 600 metrów to podbieg o nachyleniu ok. 4%, zwiększ zakres pracy rąk, wyprowadzaj mocno w przód kolano nogi wymachowej.

2,6 km / 275 m n.p.m. - Kierujesz się w polną drogę w lewo, przed Tobą teraz 800 metrów delikatnego zbiegu (średnie nachylenie 3%). Utrzymaj dotychczasową intensywność pracy, ludnej między na śródstopiu i po przetoczeniu wybijaj się z palców. To już połowa Twojego kросu, teraz masz z górki, dosłownie i w przenośni!

3,4 km / 252 m n.p.m. - Ostatni dość podobny 500 metrów ze średnim nachyleniem 5%. Zdobądź się na ten wysiłek pozostając w strefie ponad swoim komfortem, walcz aktywnie!

3,9 km / 278 m n.p.m. - Teraz przed Tobą 500-metrowy zbieg. Postaraj się zachować wysoką intensywność i szeroki zakres ruchów, na zbiegu pracują inne grupy mięśni niż na podbiegu, jesteś świetnie rozgrzany. Po lewej stronie, w nagrodę za dotychczasowy trud, ujrzysz atrakcję turystyczną - zabytkowe stodoły.

Zabytkowe stodoły w Mstowie (fotos: Marcin Skabka)

ZABYTKOWE STODOŁY W MSTOWIE

Nieco na południe od centrum Mstowa, na wzniesieniu o nazwie Góra Sciegna (281 m n.p.m.), stoją malownicze ruiny dawnych, zabytkowych stodół, które dość licznie pozostawały pod koniec XIX wieku. Stodoły te zbudowane zostały z miejscowego kamienia wapiennego oraz z drewna. Stodoły należały do rolników mieszkających w miasteczku. Na początku było ich ponad 30, ale niestety większość ulegała zniszczeniu lub spłonęła. Dziś, gdy już są nieużywane, świecą swą bielą tworząc ciekawą scenerie niczym wymarłe miasteczko, nazywane dziś dzielnicą stodół. Dla miłośników sztuki budowli to nie lada gratka, tym bardziej że miejsce to jest całkowicie dostępne i można zajrzeć w każdy kąt. Pięć zabezpieczowane jest tuż przy małowniczy, a do tego roztacza się stąd wspaniały widok na cały Mstów, kaplicę cmentarną Św. Wojciecha i stary Klasztor Kanoników Regularnych. W pobliżu stodół wznosi się też Góra Strościna z wapiennikiem i Jaskinią za Kaflarnią. To również jest dogodny punkt widokowy. Do ciekawostek należy informacja, że pejzaż z mstowskim stodołami zagrał w filmie Andrzeja Barańskiego pt.„Tabu" udając skandynawską wioskę.

Stanica Jurajska w Mstowie (fotos: Bożena Kolasa)

JURAJSKA STANICA W MIŁOŚCI

Jurajska Stanica w Miłości to doskonały turystyczny przystanek dla amatorów pieszych czy rowerowych wędrówek po Gminie Koziegłowy. Piękne położony teren rekreacyjno-wypoczynkowy jest ogrodzony, wyposażony w małą architekturę - huśtawki, zjeżdżalnie, ławki, stoły. Dodatkowo wydzielone chodniki i miejsca na ognisko, ozdobione jurajskim kamieniem i dwumetrowe reby z drewna, tworzą magiczny klimat tego miejsca. Miejscowość Miłość, w której znajduje się Jurajska Stanica, położona jest w Dolinie Potoku Boży Stok, jest zamieszkiwana przez ok. 80 mieszkańców. Jak wynika z oficjalnych statystyk, to jedyna miejscowość w całej Polsce o takiej urokliwej nazwie. W okolicy można spotkać stada bażantów i saren.

TRASA 5 GMINA MSTÓW
KROS WŚRÓD MSTOWSKICH SADÓW

TRASA 4 GMINA OLSZTYN
OLSZTYNSKIE GÓRSKIE BIEGANIE

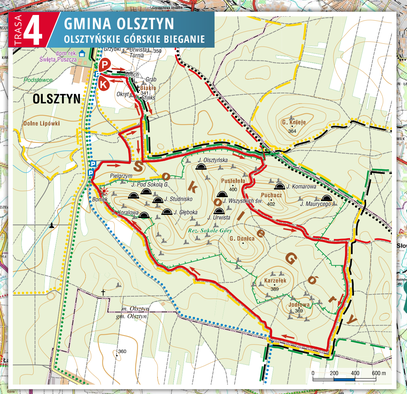
OLSZTYN
Świętej Anny
Zamek
Okiszewskie
Ostrzyńska
Pustelnia
Pustelnia
Pod Sokołą G.
Stuleńska
Wrzosowa
Pustelnia
Pod Sokołą
Kopiec
Kopiec
Karczówek
Rzeka Sokołów Kpin
G. Gonciarz
Ostrzyńska
Ostrzyńska
Ostrzyńska